

EBA/GL/2014/05

2014 m. liepos 7 d.

Gairės

dėl reikšmingos kredito rizikos perleidimo pagal Reglamento
Nr. 575/2013 243 ir 244 straipsnius

EBI gairės dėl reikšmingos rizikos perleidimo sudarant pakeitimo vertybiniais popieriais sandorius

Gairių statusas

Šiame dokumente pateikiamos gairės, priimtose pagal 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB, (toliau – EBI reglamentas) 16 straipsnį. Pagal EBI reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos privalo dėti visas pastangas, kad tų gairių būtų laikomasi.

Gairėse išdėstyta EBI nuomonė dėl tinkamos priežiūros Europos finansų priežiūros institucijų sistemoje praktikos ir dėl to, kaip konkrečioje srityje reikėtų taikyti Sąjungos teisę. Todėl EBI tikisi, kad visos kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos, kurioms yra skirtos šios gairės, jų laikysis. Kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, turėtų laikytis šių gairių atitinkamai įtraukdamos jas į savo priežiūros praktiką (pavyzdžiui, iš dalies pakeisdamos savo teisinę bazę arba priežiūros procesus), įskaitant ir tuos atvejus, kai gairės pirmiausia yra skirtos įstaigoms.

Ataskaitų teikimo reikalavimai

Pagal EBI reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos iki 2014 m. rugsėjo 7 d. privalo pranešti EBI, ar jau laikosi arba ar ketina laikytis šių gairių, arba pranešti nesilaikymo priežastis. Jeigu iki šio termino joks pranešimas nebus gautas, EBI nutars, kad kompetentingos institucijos gairių nesilaiko. Pranešimus reikėtų siųsti adresu compliance@eba.europa.eu užpildžius 5 skyriuje pateiktą formą ir pateikus nuorodą „EBA/GL/2014/05“. Pranešimus turėtų pateikti asmenys, turintys reikiamą kompetenciją kompetentingos institucijos vardu pranešti apie gairių laikymąsi.

Pranešimai, laikantis EBI reglamento 16 straipsnio 3 dalies nuostatų, bus paskelbti EBI svetainėje.

I antraštinė dalis. Taikymo sritis ir bendrieji principai

1. Taikymo sritis

1. Šios gairės taikomos:

- a. įstaigoms iniciatorėms, kurioms taikomi Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 ir 244 straipsniai;
- b. kompetentingoms institucijoms.

2. Įstaigos iniciatorės turėtų taikyti i) bendruosius šiose gairėse išdėstytus reikalavimus – visiems sandoriams, kuriuose deklaruojamas reikšmingos rizikos perleidimas pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 ir 244 straipsnius, ir ii) specialiuosius šiose gairėse išdėstytus reikalavimus – perleisdamos reikšmingą riziką trečiosioms šalims pagal Reglamento Nr. 575/2013 243 straipsnio 4 dalį arba 244 straipsnio 4 dalį.

3. Kompetentingos institucijos turėtų šias gaires taikyti šiais atvejais:

- a. nustatydamos pakeitimo vertybiniais popieriais sandorius, kuriuos atliekant nėra laikoma, kad rizika buvo perleista, nors šie sandoriai atitinka kurią nors iš Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 2 dalyje arba 244 straipsnio 2 dalyje išdėstytų sąlygų;
- b. vertindamos, kaip įstaiga iniciatorė laikosi bendrųjų reikalavimų, nustatytų Gairėse visiems sandoriams, kuriuose deklaruojamas reikšmingos rizikos perleidimas pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 arba 244 straipsnį.
- c. vertindamos, kaip įstaiga iniciatorė laikosi reikalavimų pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 4 dalį arba 244 straipsnio 4 dalį.

4. Be duomenų, kuriuos reikia pateikti EBI pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 6 dalį ir 244 straipsnio 6 dalį, kompetentingos institucijos turėtų kasmet teikti EBI duomenis apie sandorius, kurie buvo patikrinti pagal šių gairių 3 dalies 1 punktą, užpildydamos 1 priede pateiktą formą.

2. Bendrieji principai

1. Įvykdžiusi Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 2 dalies arba 244 straipsnio 2 dalies a arba b punktuose išdėstytas sąlygas tradicinio pakeitimo vertybiniais popieriais įstaiga iniciatorė įgyja teisę neįtraukti pakeistų vertybiniais popieriais pozicijų į pagal riziką įvertintų pozicijų sumų ir, jei reikia, tikėtinų nuostolių sumų skaičiavimą, o sintetinio pakeitimo vertybiniais popieriais įstaiga iniciatorė įgyja teisę apskaičiuoti pagal riziką įvertintų pozicijų

sumas ir, jei reikia, pakeistų vertybiniais popieriais pozicijų tikėtinų nuostolių sumas pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 249 straipsnį, nebent kompetentinga institucija konkrečiais atvejais nusprendžia, kad reikšminga kredito rizika negali būti laikoma perleista trečiosioms šalims, arba kad to pakeitimo vertybiniais popieriais atžvilgiu nebuvo įvykdytos kurios nors Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 5 dalies arba 244 straipsnio 5 dalies sąlygos.

2. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad būtų įdiegtos procedūros tokiems pakeitimo vertybiniais popieriais sandoriams nustatyti; nepaisant to, ar jie atitinka Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 2 dalies arba 244 straipsnio 2 dalies a) arba b) punktuose išdėstytas sąlygas, jie turėtų būti kompetentingos institucijos išsamiau tikrinami pagal šių gairių III antraštinę dalį, siekiant įvertinti, ar tuo sandoriu atitinkama kredito rizika tikrai buvo perleista trečiosioms šalims.
3. Reikšmingos rizikos perleidimo trečiosioms šalims sąlygos turėtų būti tenkinamos nuolat.
4. Analizuodamos sandorius, kuriuose deklaruojama, kad reikšminga kredito rizika buvo perleista, įstaigos iniciatorės turėtų vertinti, kiek buvo kliautasi išoriniais kredito rizikos vertinimais, ir šių išorinių kredito rizikos vertinimų ir vidinių kredito rizikos vertinimų ryšį.

II antraštinė dalis. Kriterijai kompetentingoms institucijoms, kai taikoma Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 2 dalis arba 244 straipsnio 2 dalis

3. Kriterijai, skirti nustatyti, kada, kai taikoma Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 2 dalis arba 244 straipsnio 2 dalis, kompetentingos institucijos turėtų visapusiškai tikrinti reikšmingos kredito rizikos perleidimą
1. Kai pakeitimo vertybiniais popieriais sandoriai atitinka reikšmingos rizikos perleidimo sąlygas pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 2 dalį arba 244 straipsnio 2 dalį, kompetentingos institucijos turėtų visapusiškai patikrinti reikšmingos rizikos perleidimą pagal šių gairių III antraštinės dalies 4–10 dalis, jeigu yra susiklosčiusios kurios nors iš šių aplinkybių (jų sąrašas nėra baigtinis):
 - a. Iš tam tikros informacijos matyti, kad pakeitimo vertybiniais popieriais segmentų, kurie yra naudojami kaip atitinkami segmentai įrodyti, kad reikšminga rizika buvo perleista pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 2 dalį arba 244 straipsnio 2 dalį, dydis gali būti nepakankamas daryti prielaidai, kad trečiosioms šalims buvo perleista atitinkama reikšminga rizika, susijusi su i) specialaus pobūdžio kredito rizika ir ii) per šį pakeitimą vertybiniais popieriais pakeistų vertybiniais popieriais pozicijų atitinkamomis pagal riziką įvertintos pozicijos sumomis.

- b. Yra abejonių dėl konkretaus išorinės kredito rizikos vertinimo institucijos (ECAI) kredito vertinimo tinkamumo.
- c. Pakeistos vertybiniais popieriais pozicijos ankstesniais laikotarpiais buvo nuostolingos arba iš kitos informacijos matyti, kad:
 - i. Įstaigos nuostolių, siejamų su vertybiniais popieriais pakeistomis pozicijomis, įvertis, kuris yra pagrįstai tikėtinas iki sandorio termino pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 2 dalies b) punktą arba pagal 244 straipsnio 2 dalies b) punktą, gali būti per mažas, kad būtų galima laikyti, jog reikšminga kredito rizika buvo perleista trečiosioms šalims. Reikėtų atsižvelgti į visą sandorio trukmę, įskaitant galimą papildomą trukmę.
 - ii. Skirtumas, kuriuo pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijų, kurias reikėtų atskaityti iš bendro 1 lygio nuosavo kapitalo arba kurioms reikėtų taikyti 1 250 % rizikos koeficientą, vertė viršija iki sandorio termino pagrįstai tikėtiną nuostolių, siejamų su pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijomis, įvertį, gali būti per maža, kad būtų galima laikyti, jog reikšminga kredito rizika buvo perleista trečiosioms šalims.
- d. Didelės sąnaudos, kurias įstaiga iniciatorė patyrė, norėdama perleisti kredito riziką trečiosioms šalims konkrečiu pakeitimu vertybiniais popieriais, rodo, kad oficialiam reikšmingos rizikos perleidimui pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 2 dalies arba 244 straipsnio 2 dalies a) arba b) punktus iš tikrųjų gali kliudyti didelės šio kredito rizikos perleidimo sąnaudos.
- e. Įstaiga iniciatorė ketina įrodyti, kad reikšminga rizika perleista trečiosioms šalims pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 2 dalies arba 244 straipsnio 2 dalies a) arba b) punktą, bet neturi atitinkamų segmentų ECAI reitingo.
- f. Sudaryti prekybos knygos portfelių pakeitimo vertybiniais popieriais sandoriai.
- g. Pakeitimo vertybiniais popieriais sandoriai yra su pasirinkimo pirkti ir pasirinkimo parduoti sandorių pozicijomis, išskyrus tas pasirinkimo sandorių pozicijas, kurios laikomos netrukdančiomis veiksmingai perleisti kredito riziką pagal šių gairių 5 dalies 2, 3 ir 4 punktus.

III antraštinė dalis. Kompetentingoms institucijoms taikomi reikalavimai, kai taikoma Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 4 dalis arba 244 straipsnio 4 dalis ir kai taikoma Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 2 dalis arba 244 straipsnio 2 dalis ir yra susiklosčiusios kurios nors iš II antraštinėje dalyje nurodytų aplinkybių

4. Kredito rizikos perleidimo reikšmingumo vertinimas

1. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti įstaigų iniciatorių pateiktus su pakeitimu vertybiniais popieriais susijusius dokumentus ir įrodymus, kad nustatytų, ar atitinkama kredito rizika buvo perleista trečiosioms šalims, ir paprašyti papildomos informacijos, jeigu jos reikia vertinimui atlikti. Kompetentingos institucijos greta kitų veiksmų, kai reikia, turėtų ypač atkreipti dėmesį į šiuos veiksmus:
 - a. pagal riziką įvertintų pozicijų sumas ir, jei reikia, pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijų tikėtino nuostolio sumas iki pakeitimo vertybiniais popieriais, taip pat atitinkamas įstaigos iniciatorės perleistų ir išlaikytų segmentų sumas po pakeitimo vertybiniais popieriais;
 - b. kai įstaigos iniciatorės įrodinėja, kad yra perleidusios reikšmingą riziką pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 4 dalį arba 244 straipsnio 4 dalį, metodus, kurie taikyti norint įrodyti, kad perleista kredito rizika atitinka galimą nuosavų lėšų reikalavimų sumažėjimą;
 - c. jeigu įstaiga iniciatorė taikė vidaus modelius, kad įrodytų, jog reikšminga kredito rizika buvo perleista, tai, ar šie modeliai yra pakankamai patikimi, o jei buvo taikyti išorės modeliai, tai, ar šie modeliai buvo integruoti į įstaigos iniciatorės standartinius procesus ir ar įstaiga iniciatorė pakankamai supranta, kaip tas modelis veikia ir kokiomis prielaidomis yra grindžiamas;
 - d. jeigu įstaiga iniciatorė pagrindinei turto grupei taikė specifines nepalankiausių sąlygų prielaidas, šių prielaidų tinkamumą ir tai, kiek šios prielaidos ir pagal jas prognozuoti nuostoliai atitinka naudotuosius per priežiūros institucijos atliktą testavimą nepalankiausiomis sąlygomis arba kitus šių duomenų empirinių šaltinių, pavyzdžiui, reitingų agentūrų, duomenis.
2. Kompetentingos institucijos turėtų svarstyti, ar įstaiga iniciatorė turi pakankamai žinių apie pagrindinį turtą, kad galėtų tinkamai išanalizuoti kredito rizikos perleidimą, ir taip pat turėtų apsvarstyti, ar nėra išskirtinės portfelio rizikos, į kurią įstaiga iniciatorė neatsižvelgė, kai vertino kredito riziką arba atliko kapitalo skaičiavimus. Į išskirtinę riziką reikėtų atsižvelgti

darant konservatyvesnes prielaidas nei taikant standartinį pagrindinį scenarijų. Laikantis šio konservatyvumo principo, reikėtų stengtis atsižvelgti į išskirtinę riziką, kuri gali atitikti „nepalankiausių sąlygų scenarijų“, jeigu jis taikomas.

3. Jeigu įstaiga iniciatorė norėdama nustatyti nuosavų lėšų reikalavimus po pakeitimo vertybiniais popieriais pasikliauja priežiūrinės formulės metodu, kompetentingos institucijos turėtų svarstyti, kiek įstaigos iniciatorės išlaikytų pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijų nuosavų lėšų reikalavimai yra jautrūs pagrindinių vidaus reitingais pagrįstų (IRB) parametru pokyčiams. Jeigu išlaikytų pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijų kapitalo reikalavimai yra labai jautrūs nedideliems šių parametru pokyčiams, yra mažiau tikėtina, kad atitinkama kredito rizika buvo perleista.

5. Struktūrinių ypatumų vertinimas

1. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar sandoriui yra būdingi struktūriniai ypatumai, kurie gali kliudyti deklaruojamam kredito rizikos perleidimui trečiosioms šalims, pavyzdžiui pasirinkimo pirkti sandorio arba kitos sutarčių nuostatos, dėl kurių tradicinių pakeitimų vertybiniais popieriais atvejais padidėja tikimybė, kad turtas bus sugrąžintas į įstaigos iniciatorės balansą, arba sintetinio pakeitimo vertybiniais popieriais atveju padidėja tikimybė, kad kredito užtikrinimas bus nutrauktas prieš sandorio terminą.
2. Tradicinio pakeitimo vertybiniais popieriais atveju tik šių įstaigoms iniciatorėms suteiktų pasirinkimo pirkti sandorio galimybių kompetentingos institucijos neturėtų laikyti veiksmingo kredito rizikos perleidimo kliūtimi, jeigu pagal šiuos pasirinkimo pirkti sandorius įstaigai iniciatorei nėra suteikiama teisė iš rizikos perėmėjo atpirkti anksčiau perleistą poziciją, kad pasinaudotų jos nauda, arba įstaiga iniciatorė nėra įpareigojama vėl perimti perleistą kredito riziką:
 - a. įstatymų nustatytų pasirinkimo pirkti sandorių arba mokestinių pasirinkimo pirkti sandorių, kurie gali būti vykdomi tik tada, kai pasikeičia teisinės arba reglamentavimo sąlygos, turinčios įtakos sutartinių santykių, susijusių su atitinkamu pakeitimo vertybiniais popieriais sandoriu, turiniui, arba turinčios įtakos ekonominės naudos, kurios kuri nors sandorio šalis gauna iš atitinkamos pakeitimo vertybiniais popieriais sandorio, pasiskirstymui;
 - b. pasirinkimo panaikinti sandorių, atitinkančių [Reglamento \(ES\) 575/2013](#) 243 straipsnio 5 dalies f punkte nurodytas sąlygas.

Sintetinių sandorių atveju kompetentingos institucijos neturi svarstyti jokie pasirinkimo pirkti sandorio, kuris atitinka 5 dalies 2 punkto a arba b papunktyje nustatytus kriterijus.

3. Taip pat siekiant išvengti bet kokio netikrumo, tradicinio pakeitimo vertybiniais popieriais atveju bet kuri investuotojams į pakeitimą vertybiniais popieriais suteikta pasirinkimo sandorio galimybė, išskyrus pasirinkimo sandorio galimybes, kuriomis pasinaudoti galima tik

tada, kai įstaiga iniciatorė pažeidžia sutarties sąlygas, turėtų būti kompetentingų institucijų vertinama kaip trukdanti iniciatorei veiksmingai perleisti kredito riziką.

4. Sintetinio pakeitimo vertybiniais popieriais atveju bet kuri investuotojams į pakeitimą vertybiniais popieriais arba kredito užtikrinimo teikėjams suteikta pasirinkimo sandorio galimybė, kuria galima pasinaudoti tik tada, jeigu kitos sandoryje dalyvaujančios šalys pažeidžia sutartį, kompetentingų institucijų neturėtų būti vertinama kaip trukdanti iniciatorei veiksmingai perleisti kredito riziką, jeigu yra įvykdyti [Reglamento \(ES\) 575/2013](#) 244 straipsnio 5 dalies c) punkto reikalavimai. Visas kitas investuotojams į pakeitimą vertybiniais popieriais arba kredito užtikrinimo teikėjams suteikiamas pasirinkimo sandorio galimybes kompetentingos institucijos turėtų vertinti, nes dėl jų gali atsirasti papildomų nuosavų lėšų reikalavimų dėl terminų nesutapimų.
5. Kompetentingos institucijos turėtų svarstyti, ar įstaiga iniciatorė praeityje atpirko sandorius, kad apsaugotų investuotojus, ir ar įstaiga iniciatorė laikėsi netiesioginės paramos taisyklių, nurodytų Reglamento (ES) Nr. 575/2013 248 straipsnyje, siekdamas įsitikinti, ar rizika buvo veiksmingai perleista.
6. Jeigu į sandorį įtraukti papildymo laikotarpiai, kompetentingos institucijos turėtų svarstyti pagrindinės grupės turto tinkamumo kriterijus ir atsižvelgti į minimalią ir maksimalią tinkamo turto kredito kokybę, taip pat svarstyti, ar turtą toje struktūroje galima pakeisti jo pakaitalu, kad investuotojai būtų apsaugoti nuo nuostolių, kartu padidinant kredito riziką įstaigai iniciatorei, siekdamas įsitikinti, ar rizika buvo veiksmingai perleista.
7. Kompetentingos institucijos turėtų svarstyti, ar į sandorius jų sudarymo metu neįtrauktas joks mechanizmas, kuriuo įstaigos iniciatorės trečiajai šaliai perleidžiamos kredito rizikos suma ilgainiui būtų neproporcingai sumažinama.

6. [Kredito užtikrinimo ir pagrindinio turto nesutapimai sintetinio pakeitimo vertybiniais popieriais atveju](#)

1. Kompetentingos institucijos turėtų svarstyti, ar tarp suteikto užtikrinimo ir pagrindinio turto nėra terminų arba valiutos nesutapimų. Nagrinėdamos užtikrinimo trukmę kompetentingos institucijos turėtų svarstyti, ar dėl pasirinkimo pirkti sandorio galimybių arba kitų ypatumų praktiškai gali sumažėti užtikrinimo trukmė, ir tai palyginti su numatomu turto grupės įsipareigojimų neįvykdymo laiku.
2. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti sandorių terminų nesutapimus, jeigu turto grupės gali papildyti, nes įstaigos iniciatorės, artėjant užtikrinimo laikotarpio pabaigai, gali vieną turtą pakeisti ilgesnės trukmės turtu, taip padidindamos terminų nesutapimą.
3. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti sandorių valiutos nesutapimus, jeigu turto grupės valiutos atžvilgiu yra kitokio pobūdžio negu įsipareigojimai. Jeigu atsiranda tokių nesutapimų, siekiamą paramą kapitalui, atsižvelgiant į kompetentingų institucijų nuomonę, reikėtų

atsargiai sumažinti. Reikėtų įvertinti rizikos mažinimo priemonės, pavyzdžiui, valiutos apsikeitimo sandorius, ir nustatyti, ar jos yra tinkamos pagal apsikeitimo sandorio balansą, paties apsikeitimo sandorio trukmę ir visus neapibrėžtuosius veiksnius.

7. Kredito užtikrinimo klausimai sintetinio pakeitimo vertybiniais popieriais atveju

1. Jeigu pakeitimas vertybiniais popieriais yra vykdomas sintetiniu būdu, panaudojant išvestinę finansinę priemonę arba garantiją, kompetentingos institucijos turėtų įsitikinti, ar kredito užtikrinimas atitinka visus atitinkamus Reglamente (ES) Nr. 575/2013 nustatytus reikalavimus ir suteikia pakankamą tikrumą mokėjimo atžvilgiu, kad nebūtų kliudoma perleisti kredito riziką. Jeigu kredito užtikrinimas yra tiesioginis, reikėtų svarstyti užtikrinimo sąlygas, taip pat tai, ar jos atitinka visus Reglamente (ES) Nr. 575/2013 nustatytus tiesioginiam kredito užtikrinimui taikomus reikalavimus. Jeigu kredito užtikrinimas yra netiesioginis, kompetentingos institucijos turėtų svarstyti, ar nustatytos tinkamos sąlygos, kad būtų užtikrinta, jog mokėjimas būtų atliktas laiku.
2. Kompetentingos institucijos turėtų svarstyti kredito įvykius, kuriems taikomas įgytas kredito užtikrinimas (pvz., ar prie jų priskiriami standartiniai kredito įvykiai, tokie kaip bankrotas, nesumokėjimas arba paskolų restruktūrizavimas).
3. Jeigu įmokos, mokamos už suteiktą kredito užtikrinimą, nepripažįstamos įstaigos iniciatorės pelno ir nuostolių ataskaitoje, kompetentingos institucijos turėtų svarstyti, ar kredito užtikrinimo teikėjams sumokėtos įmokos nėra tokios didelės, kad kliudytų perleisti reikšmingą riziką. Tai galima įvertinti keletu būdų, pavyzdžiui, sumokėtą įmoką palyginant su i) turto grupės pelningumu arba ii) nuostoliais, kuriems šis užtikrinimas yra taikomas, arba iii) sąžiningais rinkos įkainiais arba iv) įvairiais šiais rodikliais, juos derinant tarpusavyje. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų svarstyti, ar be įmokų sandoriams yra būdingi kiti ypatumai, pavyzdžiui, atlygiai, dėl kurių suteikiamo užtikrinimo sąnaudos faktiškai padidėja tiek, kad kliudys perleisti kredito riziką.
4. Jeigu įmokos sumokamos iš anksto arba nėra susietos su turto grupės, kuriai taikomas užtikrinimas arba kitokia garantija, nuostoliais, kompetentingos institucijos turėtų svarstyti, ar dėl to mažėja kredito rizikos perleidimo mastas.

8. Reikšmingos rizikos perleidimas trečiosioms šalims

1. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar reikšminga kredito rizika nėra perleidžiama trečiosioms šalims, kurios su įstaiga iniciatore yra susijusios taip, kad tai gali kliudyti perleisti kredito riziką. Kompetentingos institucijos, vertindamos įstaigų iniciatorių reikšmingos kredito rizikos perleidimą, turėtų svarstyti visus svarbius investuotojų arba kredito užtikrinimo teikėjų ir tos įstaigos iniciatorės ryšius ir tai, ar įstaiga iniciatorė teikia reikšmingą finansavimą trečiosioms šalims.

9. Kredito reitingai

1. Jeigu įstaiga iniciatorė, apskaičiuodama pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijų nuosavų lėšų reikalavimus, taiko reitingais pagrįstą metodą, nurodytą Reglamento (ES) Nr. 575/2013 261 straipsnyje, kompetentingos institucijos turėtų svarstyti, ar, kiek kompetentingai institucijoms yra žinoma, pasirinkta kredito reitingų agentūra turi reikiamos patirties ir žinių apie reitingais vertinamą turto klasę.

10. Kredito rizikos perleidimo ir reikšmingos rizikos perleidimo vertinimo vidaus politika

1. Kompetentingos institucijos turėtų svarstyti, ar įstaiga iniciatorė turi reikiamą vidaus politiką, kad pati galėtų įvertinti kredito rizikos perleidimą ir reikšmingos rizikos perleidimą. Tai reiškia, kad sandorį reikia įvertinti ne tik iš pradžių, kai įstaiga iniciatorė pradeda siekti, kad nebūtų skaičiuojamos pagal riziką įvertintos pakeistų vertybiniais popieriais pozicijų sumos ir, atitinkamais atvejais, tikėtinų nuostolių sumos; reikšmingos rizikos perleidimą reikėtų vertinti nuolat, visą sandorio galiojimo laikotarpį.

IV antraštinė dalis. Reikalavimai įstaigoms iniciatorėms

1 dalis. Bendrieji reikalavimai visiems sandoriams, kuriuose deklaruojamas reikšmingos rizikos perleidimas pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 ir 244 straipsnius

11. Reikšmingos rizikos perleidimui taikomi reikalavimai

1. Įstaigos iniciatorės turėtų kompetentingai institucijai pateikti visą prašomą informaciją apie pakeitimus vertybiniais popieriais, kurių atžvilgiu ketina įrodyti, kad reikšminga rizika buvo perleista, kad kompetentingos institucijos galėtų įvertinti reikšmingos rizikos perleidimą trečiosioms šalims taip, kaip nurodyta šių gairių I–III antraštinėse dalyse.
2. Įstaigos iniciatorės turėtų bent jau pranešti atitinkamai kompetentingai institucijai apie visus pakeitimus vertybiniais popieriais, kurių atžvilgiu ketina įrodyti, kad reikšminga rizika buvo perleista ir kurie pagal struktūrą ir portfelio sudėtį yra nepanašūs į ankstesnius sandorius, apie kuriuos įstaiga pranešė.

12. Reikšmingos rizikos perleidimo vertinimo valdymas ir politika

1. Įstaigos iniciatorės turėtų būti nustačiusios sandorių, kuriuose deklaruojamas reikšmingos rizikos perleidimas, valdymo tvarką. Ši tvarka turėtų apimti duomenis apie atitinkamus komitetus, visas vidaus patvirtinimo procedūras, duomenis apie atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą ir, jei reikia, dokumentų seką, kurią būtų galima audituoti.

2. Įstaigos iniciatorės turėtų bent kartą per ketvirtį visą atitinkamų sandorių laikotarpį taikyti reikiamas reikšmingos rizikos perleidimo pakeitimu vertybiniais popieriais sistemas ir kontrolės priemones, taip pat ir nuolatinės reikšmingos rizikos perleidimo reikalavimų vykdymo stebėsenos tikslais.
3. Įstaigos iniciatorės turėtų būti parengusios politiką ir metodiką, kuria užtikrintų, kad būtų laikomasi visų reikšmingos rizikos perleidimo reikalavimų pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 ir 244 straipsnius.

2 dalis. Specialieji reikalavimai įstaigoms iniciatorėms, kad būtų laikomasi Reglamento (ES) Nr. 575/2013 243 straipsnio 4 dalies arba 244 straipsnio 4 dalies

13. Rizikos vertinimas ir pačios įstaigos atliekamas vertinimas

1. Įstaigos iniciatorės turėtų būti parengusios politiką ir metodiką, kuriomis užtikrintų, kad galimas nuosavų lėšų reikalavimų sumažėjimas, kurio įstaiga iniciatorė pasiekia pakeitimu vertybiniais popieriais, būtų pagrįstas atitinkamos kredito rizikos perleidimu trečiosioms šalims.
2. Įstaigos iniciatorės vykdoma reikšmingos rizikos perleidimo politika turėtų būti platesnių kapitalo paskirstymo strategijų dalis. Visų pirma, įstaigų iniciatorių kredito rizikos ir reikšmingos rizikos perleidimo trečiosioms šalims politikoje reikėtų nurodyti, kaip sandoriai, kurių atžvilgiu deklaruojamas reikšmingos rizikos perleidimas, dera su įstaigos iniciatorės bendromis rizikos valdymo strategijomis ir vidaus kapitalo paskirstymu.
3. Įstaigos iniciatorės turėtų įvertinti riziką, susijusią su kiekvienu sandoriu, kurio atžvilgiu gali būti deklaruojamas reikšmingos rizikos perleidimas, taip pat įvertinti pagrindinio turto riziką, paties pakeitimo vertybiniais popieriais struktūrą, atsižvelgdamos į segmentų kredito riziką ir kitus svarbius veiksnius, kurie veikia kredito rizikos perleidimo turinį.
4. Atlikdamos reikšmingos rizikos perleidimo vertinimą, įstaigos iniciatorės taip pat turėtų svarstyti, ar galimas nuosavų lėšų reikalavimų sumažėjimas atitinka pasiektą ekonominį kredito rizikos perleidimo rezultatą, pavyzdžiui, jos turėtų palyginti pakeitimo vertybiniais popieriais poveikį įstaigos iniciatorės ekonominiam kapitalui ir įstaigos iniciatorės nuosavų lėšų reikalavimams.
5. Įstaigos iniciatorės turėtų analizuoti, ar pagal savo pajamas, kapitalą ir bendrą finansinę padėtį yra pajėgios apdairiai mokėti įmokas, kurias reikia mokėti pagal atitinkamus sandorius.

14. Kiti reikalavimai

1. Įstaigos iniciatorės turėtų taikyti reikiamus metodus ir procedūras, kad įvertintų ir įrodytų reikšmingos rizikos perleidimą.
2. Vertindamos reikšmingos rizikos perleidimą, įstaigos iniciatorės visą sandorio laikotarpį turėtų vertinti vertybiniais popieriais pakeisto turto tikėtinus nuostolius (EL) ir nenumatytus nuostolius (UL).
3. Įstaigos iniciatorės turėtų svarstyti sandorio struktūrą ir pakeitimo vertybiniais popieriais struktūrinius ypatumus, pavyzdžiui, ar sandoris yra piniginis, ar sintetinis, visus apsidraudimo metodus arba terminų nesutapimus, jeigu jų yra.
4. Kad nustatytų veiksnius, kurie gali kliudyti perleisti kredito riziką ir reikšmingą riziką trečiosioms šalims, įstaigos iniciatorės turėtų įvertinti, koku laipsniu sandorio kredito rizika buvo sumažinta arba perleista, be kitų dalykų vertindama šiuos aspektus (tiek, kiek jie yra svarbūs):
 - a. palyginti įmokų ir kitų sąnaudų, kurios dar nepripažintos kaip nuosavos lėšos, dabartinę vertę su užtikrintų pozicijų nuotoliais pagal įvairius nepalankiausių sąlygų scenarijus;
 - b. sandorio kainas ir rinkos kainas, taip pat atitinkamai atsižvelgti į įmokų mokėjimą;
 - c. mokėjimų pagal sandorį terminus, taip pat galimus terminų skirtumus tarp įstaigos iniciatorės atidėjinių užtikrintoms pozicijoms ir jų nurašymų ir užtikrinimo pardavėjo mokėjimų;
 - d. apžvelgti taikomas reikalavimų datas, kad įvertintų tikėtiną įgyto kredito užtikrinimo trukmę palyginti su tuo, kada užtikrintose pozicijose ateityje gali būti patirta nuostolių;
 - e. įvertinti sandorio šalies kredito riziką, ypač išanalizuoti, ar dėl tam tikrų aplinkybių gali sustiprėti įstaigos iniciatorės kliovimasis kredito užtikrinimą teikiančia sandorio šalimi tuo pat metu, kai susilpnėja sandorio šalies gebėjimas įvykdyti savo įsipareigojimus;
 - f. įvairių sandoryje dalyvaujančių subjektų (įstaigos iniciatorės, vykdytojos, investuotojų, apsaugos pardavėjo ir t. t.) ryšio pobūdį;
 - g. tai, ar esama netiesioginių kredito vertės padidinimų;
 - h. tarpinio pobūdžio ir mažesnio prioriteto segmentų dydį palyginti su pagrindinių pozicijų kredito rizikos pobūdžiu; ir

- i. įvertinti pagrindinio turto kredito riziką: šį vertinimą galima atlikti pagrindiniam turtui taikant nepalankiausias sąlygas, įvertinant pagrindinio turto kredito rizikos pozicijos mokėjimo pobūdį, įvertinant pagrindinius kredito rizikos veiksnius (t. y. LGD, PD, EAD ir t. t.).

V antraštinė dalis. Baigiamosios nuostatos ir įgyvendinimas

Nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų įgyvendinti šias gaires per šešis mėnesius nuo jų priėmimo įtraukdamos jas į savo priežiūros procedūras. Todėl nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad institucijos visapusiškai laikytųsi šių gairių visuose po šių gairių priėmimo sudaromuose sandoriuose.

1 priedas. Ataskaitų kompetentingoms institucijoms forma

Kompetentingos institucijos pavadinimas	X sandoris
NPI įvertinimo data:	metai, mėnuo, diena
NPI patikrinimo rezultatas:	
Reglamento (ES) 575/2013 – taikomas straipsnis:	<243 str. 2 d., 243 str. 4 d., 244 str. 2 d., 244 str. 4 d.>
Visapusiško vertinimo priežastys:	<Gairių II antr. d. 1 p., kita>
Iniciatorių pasirinkimo pirkti sandorio galimybės įtrauktos į sandorį:	<taip, ne>
Užtikrinimo priemonės rūšis:	{būsto hipoteka užtikrintas vertybinis popierius (RMBS), komercinis hipoteka užtikrintas vertybinis popierius (CMBS), paskolos studentams, paskolos įmonėms, paskolos su finansiniu svirtu, komercinio nekilnojamojo turto paskolos, prekybos finansavimas, t. t.}
Ataskaitos valiuta (valiuta):	
Sąlyginė sandorio vertė (valiuta):	mIn.
Pagal riziką įvertintas turtas (toliau – RWA) iki pakeitimo vertybiniais popieriais (valiuta) :	mIn.
Kapitalo atskaitymai iki pakeitimo vertybiniais popieriais (valiuta):	mIn.
Kapitalo atskaitymų iki pakeitimo vertybiniais popieriais RWA ekvivalentas (valiuta):	= Kapitalo atskaitymai iki pakeitimo vertybiniais popieriais (valiuta) / 8%
RWA ekvivalentas iki pakeitimo vertybiniais popieriais iš viso (valiuta):	= Kapitalo atskaitymų iki pakeitimo vertybiniais popieriais RWA ekvivalentas (valiuta) + RWA iki pakeitimo vertybiniais popieriais (valiuta)
Išlaikytų segmentų RWA po pakeitimo vertybiniais popieriais (valiuta):	mIn.
Kapitalo atskaitymai po pakeitimo vertybiniais popieriais (valiuta):	mIn.
Kapitalo atskaitymų po pakeitimo vertybiniais popieriais RWA ekvivalentas (valiuta):	= Kapitalo atskaitymai po pakeitimo vertybiniais popieriais (valiuta) / 8%
RWA ekvivalentas po pakeitimo vertybiniais popieriais iš viso (valiuta):	= Kapitalo atskaitymų po pakeitimo vertybiniais popieriais RWA ekvivalentas (valiuta) + Išlaikytų segmentų po pakeitimo vertybiniais popieriais RWA ekvivalentas (valiuta)
Siekiamas paskesnis RWA sumažinimas (valiuta):	RWA ekvivalentas iki pakeitimo vertybiniais popieriais iš viso (valiuta) – RWA ekvivalentas po pakeitimo vertybiniais popieriais iš viso (valiuta)
Siekiamas paskesnis RWA sumažinimas (%):	Siekiamas paskesnis RWA sumažinimas (valiuta) / RWA ekvivalentas iki pakeitimo vertybiniais popieriais iš viso (valiuta)
Pirmojo nuostolio segmentas (valiuta):	mIn.
Pirmojo nuostolio segmentas (%):	%
Išlaikytas pirmojo nuostolio segmentas?:	
Išlaikyto pirmojo nuostolio segmento %:	%
Tarpinio pobūdžio segmentas (valiuta):	mIn.
Tarpinio pobūdžio segmentas (%):	%
Išlaikytas tarpinio pobūdžio segmentas?:	
Išlaikyto tarpinio pobūdžio segmento %:	%
Didesnio prioriteto segmentas (valiuta):	mIn.
Didesnio prioriteto segmentas (%):	%
Išlaikytas didesnio prioriteto segmentas?:	
Išlaikyto didesnio prioriteto segmento %:	%
Parduotos rizikos priskyrimo taškas (%):	%
Parduotos rizikos atskyrimo taškas (%):	%

Kompetentingos institucijos pavadinimas	X sandoris
Nagrinėjamo portfelio dydis (valiuta):	mln.
EL (valiuta):	mln.
EL (%):	= EL / Nagrinėjamo portfelio dydis
EL+UL (valiuta):	mln.
EL+UL (%)	(EL+UL) / Nagrinėjamo portfelio dydis
Įstaigos iniciatorės deklaruojamas rizikos perleidimas (%):	%
Kiekybinis informacijos įvertinimas	<p>NPI turėtų išsamiau aprašyti, kaip vertino reikšmingos rizikos perleidimą, ir kokie buvo pagrindiniai patvirtinimo aspektai, įskaitant struktūrinius ypatumus (pvz., iniciatorės pasirinkimą pirkti sandorio galimybes), taip pat turėtų apibūdinti sintetinius pakeitimus vertybiniais popieriais, reikšmingos rizikos perleidimą trečiosioms šalims, kredito reitingus ir t. t. (jei reikia).</p>